

В основі цієї управлінської системи – зміна позиції адміністрації, яка не є вже пасивним учасником процесу, здатним виконувати лише функції «стимул-реакція». Окрім гомеостатичних функцій та реакції на ініціативи «знизу», адміністрації починає реалізовувати функцію превентивного, випереджаючого управління, що здійснюється за рахунок генерації паралельних, альтернативних ініціатив, які висуваються будь-ким із суб'єктів освітнього простору. Зокрема, це може стосуватися якісно нового розвитку освітніх програм.

Слід зазначити, що текстове наповнення освітнього простору відіграє визначальну роль у конституюванні випереджаючого управління. Так званий метатекст (чи то міфологія – на ранніх етапах становлення елліністичної цивілізації, чи то філософія – на етапі її розквіту, чи то Біблія – у середньовічному суспільстві та ін.) завжди виконував організаційно-управлінську функцію по відношенню до структурних елементів освітнього простору. Метатекст визначає системні вимоги до освіти та основні засади її функціонування, встановлює порядок і співвідносність освітніх систем у реальному просторі і часі, регламентує діяльність суб'єктів освітнього процесу, окреслює пріоритети розвитку, ідеали, цінності й цілі освіти.

Текстовий простір із розташованим у ньому «ядром»-метатекстом, як кожен із структурних елементів освітнього простору в цілому, має складну ієрархію. У кожній освітній системі існує своя форма опису, яка, в свою чергу, підпорядковується тексту більш високого рівня організації. Так, для уроку, що є однією з найпростіших освітніх систем, функцію метаопису виконує план-конспект уроку, сконструйовані педагогом схеми взаємодії з учнями, цілі і завдання, які він перед собою ставить. Педагогічна діяльність, таким чином, регламентується численними текстами, які дозволяють досягти змістової і методичної єдності в освіті.

Сам же педагог, як суб'єкт метаопису, виконує в освітньому просторі управлінську і організаційну функцію, транслюючи встановлені правила і готові тексти у суб'єктний простір учнів. Таким чином, завданням нової управлінської системи має стати підтримка гнучкості, варіативності зв'язків між структурними елементами освітнього простору. Це дозволить зберегти єдність між існуючими елементами та сприятиме виникненню й урізноманітненню нових факторів розвитку.

Сприятливим для генерування нових педагогічних цілей, цінностей і творчих імпульсів є поліваріантне освітнє середовище, що функціонує у відповідності із синергетичними моделями взаємодії, законами креативного динамічного хаосу. Ефективність даного середовища безпосередньо залежить від ступеня оновлення текстового простору, як комплексу описових схем різного рівня, покликаних регламентувати норми і правила взаємодії.

Владислав Злочевський

АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА

На сучасному етапі глобалізації суспільства в усіх, без винятку, галузях соціокультурної сфери знання стають основним капіталом, який визначає динаміку суспільних процесів. Зростаюча роль знань і інформації в соціально-економічному розвитку суспільства призводить до сутнісних їх перетворень, вони стають фактором конкурентоздатності професіонала, його актуалізації.

Розвиток та широке впровадження в повсякденне життя людини інформаційно-комунікативних технологій визначає стрімкі темпи передачі нової інформації, доступ широкого загалу до неї, що значно спрощує процес здобування знання. Ці процеси в свою чергу стимулюють зростання світової економіки, зміни на ринку праці, коли наукові технології потребують висококваліфікованих фахівців і знижують цінність малокваліфікованої праці – все це актуалізує потребу в технологізації управлінської діяльності заради виховання всебічно розвинутої особистості шляхом здобування нових знань, їх розповсюдження та ефективного використання, а отже і слідування головній меті процесу європейської інтеграції.

Феноменом інформаційної епохи в сфері управлінської культури сьогодні призводить до нагальної потреби у формуванні цілісної системи масових комунікацій суспільства, що забезпечить продуктивний процес освіти. Останнім часом в Україні проходять значні зміни в системі управління освітою, пов'язані з введенням и застосуванням сучасних принципів і методів управління якістю процесу освіти серед яких значне місце займає моніторинг як система «організації, збору, зберігання, обробки і пошуку інформації про навчальну діяльність студентів та в цілому системи навчальних закладів, що забезпечує безперервне стеження за станом і прогнозуванням їх майбутнього, дає можливість визначати й оцінювати рейтинг навчальних закладів за їх показниками якості освітнього процесу» [1, с. 67].

Інтегрування системи вищої освіти України до Болонського процесу виокремило низку проблем, які потребують негайного розв'язання для ефективного інтегрування та своєчасного адаптування. Найважливішою проблемою є управління вищою школою, яке знаходиться в процесі постійного реформування та трансформації до європейського контексту. Нагальною проблемою сьогодення в українському суспільстві постає питання введення педагогічних інновацій і розкриття новизни процесу навчання, евристичності педагогічних засобів а отже і вдосконалення технологій спрямованих на розвиток когнітивних педагогічних процесів, що відповідатимуть сучасній

освітній стратегії. В умовах інформатизації вищої освіти соціальною вимогою суспільства також постає проблема формування високотехнологічного підґрунтя модернізації навчального процесу за допомогою новітніх технологій. Які сприятимуть підвищенню ефективності діяльності ВНЗ за умов:

- їх науковості (включно з психологічною обґрунтованістю самих освітніх технологій);

- дотримання принципу безпосередньої взаємодії, делегування повноважень лінійного керівника (викладача) функціональному (студенту), посилення вимог до навчальних матеріалів, розширення психологічного поля динамічних процесів в оволодінні інформацією;

- володіння викладачами активними методами навчання, позитивною мотивацією до підвищення професіоналізму студентів у процесі активного навчання. [2]

Не слід забувати і про те, що в умовах постійно зростаючої конкуренції на ринку праці стає важливим практична компетентність і досвід роботи, що відіграють ключову роль в умовах розширення європейського освітнього простору. Поєднання навчального процесу з дослідницькою та практичною діяльністю є не лише потребою підготовки сучасного спеціаліста, але й вимогою цивілізаційного розвитку.

Процес спостереження за станом освіти та як наслідок його діагностика та цілеспрямоване реформування сприятиме корекції певних аспектів управлінського впливу, що дасть змогу побудувати дійсно ефективну та інноваційну організацію навчального процесу.

Постіндустріальна стадія цивілізаційного розвитку викликає необхідність не лише у підвищенні рівня освіти, але і у формуванні нового типу професіонала, який зможе адаптуватися до швидко змінюваних виробничих, технічних, інформаційних та соціальних реалій сьогодення. Тому основним завданням вищої школи постає формування спеціалістів затребуваних на світовому ринку праці.

1. *Цехмістрова Г.* Моніторинг якості професійної туристської освіти / Г. Цехмістрова. — // Вища школа. — 2005. — N1; 2. *Ковжого С.О., Полєжаєв А.М., Тузіков С.А.* Сучасні освітні технології та методи їх використання в навчальному процесі [Електронний ресурс] / Режим доступу до статті: http://www.rusnauka.com/8_NMIW_2008/Pedagogica/28601.doc.htm

Олена Ковальчук